

Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy, Katedra anglického jazyka a literatury
Posudek diplomové práce

Autor: Daniela Cvachová

Název: Jak je důležité, aby měl překladatel filipa

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Jakub Ženíšek

Oponent: Mgr. Kristýna Poesová

Diplomová práce Daniely Cvachové se zabývá srovnáním dvou českých překladů divadelní hry Jak je důležité mítí Filipa britského spisovatele Oscara Wildea. První, v Čechách stále velmi rozšířený překlad Jiřího Zdeňka Nováka pochází z druhé poloviny 50. let 20. století (dále jen P1). Druhý překlad z roku 2004 je výsledkem kolektivní práce třinácti začínajících překladatelů při Ústavu translatologie Filozofické fakulty Univerzity Karlovy (dále jen P2) a pro zinscenování si ho vybral například režisér Jihočeského divadla Martin Glaser. V přehledně členěné teoretické části autorka stručně, avšak výstižně, představuje Oscara Wildea (drobná výtka – chybí rok jeho narození a úmrtí), uvádí zápletku a postavy hry a popisuje okolnosti vzniku obou překladů. Dále je zde uvedeno několik poznámek k obecným otázkám překladu s důrazem na specifickou překládání divadelních her (str. 13–19).

Hlavním kritériem výběru jazykového materiálu pro srovnávací analýzu v praktické části představuje „překladatelská náročnost“. Na jedné straně se jedná o nejružnější slovní hříčky, narážky, paradoxy a bonmoty typické pro Wildeův styl, na druhé straně zde nalezneme repliky úzce spjaté s kulturněhistorickým kontextem zkoumané hry. Členění srovnávací části odpovídá základním lingvistickým kategoriím; lexikální rovina je diskutována do větší hloubky než morfologické jevy a syntaktická ekvivalence. Každá podkapitola obsahuje tabulky s anglickým originálem a oběma překlady (řazení P2 před P1 může být jemně matoucí, jelikož jde proti chronologické posloupnosti a čtenář si musí neustále připomínat, že novější překlad následuje před starším) a propracované komentáře, v nichž autorka opakovaně dokazuje perfektní obeznámenost se všemi třemi texty a výbornou schopnost interpretace rozdílů P1 a P2, které jsou pravidelně vztahovány k obecným překladatelským zásadám. Oddíl *Problematika překladu reálií* (str. 30–38) je vhodně doplněn mapou Londýna s vyznačenými místy, které se ve hře vyskytují a obrázky znázorňující pokrmy, jež si protagonisté dopřávají např. *muffin*, *crumpets*. Autorce se podařilo dosáhnout všech vytyčených cílů práce a navíc vytvořit kompaktní a čtivý text prostý formálních, stylistických či gramatických chyb (až na několik překlepů např. str. 9, 10, 33, 42, 47). Hlavní rozdíly mezi oběma překlady jsou výstižně shrnuty v závěru práce.

V komentáři na str. 38 autorka uvádí, že neví, proč se autoři P2 rozhodli přeložit „*all the three-volume novels that Mudie sends us*.“ obecným vyjádřením „kterých jsou plné obchody“, i když vědí, že se jedná o oblíbenou síť knihoven z druhé poloviny 19. století (uvádějí to v poznámkách). P1 danou větu překládá „jaké nám posílají z knihovny“. Nemůže se jednat o záměrnou snahu přiblížit současnému divákovi či čtenáři fakt, že se jedná o oblíbené a rozšířené romány? Domnívám se, že v dnešní době je měřítkem popularity knih spíše jejich výskyt v obchodech (všude je lze sehnat) než skutečnost, že jsou zasílány z knihovny.

Diplomovou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji známku **výborně**.

V Nymburce 15. 1. 2012

Mgr. Kristýna Poesová